

Тақриз

ба автореферати диссертатсияи Ҳақимов Саъдулло Тағаймуродович дар мавзӯи “Имомии Ҳиравӣ ва хусусиятҳои услубию бадеии осори ӯ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10. 01.08 – Назарияи адабиёт. Матншиносӣ

Дар таърихи адабиёти форсу тоҷик суҳанварони зиёде арзи зухур кардаанд, ки дар даврони худ дорои мақому мартабаи хос буданд ва аз ҷониби муаллифони сарчашмаҳои илмиву адабӣ мавриди эътирофу истикбол қарор гирифтаанд. Агарчи рӯзгору осор ва фаъолияти эҷодии қисмате аз ин намояндагони адаб аз ҷониби муҳаққиқони муосир мавриди омӯзиш қарор гирифтаанд, қисмате аз онон то ба ҳол дар адабиётшиносии муосири тоҷик ба таври боиста таҳқиқ нагаштааст.

Имомии Ҳиравӣ аз зумраи он адибоне ба ҳисоб меравад, ки ҳаёт ва фаъолияти вай то ҳанӯз аз ҷониби ягон адабиётшиноси тоҷик ба таври алоҳида мавриди таҳқиқи ҷиддию фарогир дар шакли як рисолаи диссертатсионӣ қарор нагирифтааст.

Бинобар ин, мавзӯи интиҳобнамудаи унвонҷӯ Ҳақимов Саъдулло Тағаймуродович, воқеан ҳам, дар адабиётшиносии тоҷик мавзӯи нав буда, масъалаҳои дарпешгузоштаи муаллифи он, чӣ гуна ки дар муқаддимаи фишурда қайд гаштааст, то ба ҳол аз ҷониби муҳаққиқони тоҷик омӯхта нашудаанд. Навгониҳои асосии таҳқиқ ҳам, бар тибқи таъкиди муаллиф, аввалин бор дахл кардан бар рӯзгору осор ва муҳтавои эҷодиёти Имомии Ҳиравӣ ба шумор меравад.

Дар қисмати муқаддимаи фишурда муаллиф мубрамову зарурати таҳқиқот ва сарчашмаҳои онро зикр намуда, ҳамчунин, дар алоқамандӣ бо тавсифи умумии кор аҳдоф, объект ва мавзӯи таҳқиқ, масоили аввалдараҷа, усулҳо, сарчашмаҳо, соҳаи таҳқиқот ва дигар лузуми кори диссертатсионии хешро мавриди шарҳ қарор додааст.

Чунонки муаллиф дар фишурда қайд намудааст, рисолаи диссертатсионии вай фарогири муқаддима, се боб, ҳафт фасл, панҷ

зерфасл, хулоса ва феҳристи адабиёти истифодашуда буда, иборат аз 170 сафҳаи компютерӣ мебошад.

Дар мавриди сохтору мундариҷаи кор бояд қайд намуд, ки нақшаи матраҳнамудаи муаллиф бо мухтавои таҳқиқоти ӯ ба пуррагӣ мутобиқат дошта, дар ҳама бобҳою фаслҳо масоили дарпешгузоштаи муаллиф ҳалли ниҳони худро ёфтаанд. Тибқи нақшаи кор, муаллиф кӯшида, то дар хусуси зиндагинома ва фаъолияти адабии Имомии Ҳиравӣ, мақоми ирфониву адабии шоир, дидгоҳҳои адабиву интиқодии ӯ, нақду баррасии мероси адабии Имомӣ дар сарчашмаҳои адабиву таърихӣ ва таҳқиқоти илмӣ муосир, хусусиятҳо ва таснифоти жанриву поэтикӣ ашъори шоир, сабку шеваи шеърпардозии Имомӣ андешаронӣ карда, дар ҳамаи масоили мазкур чехраи адабии шоирро бидушояд. Шоистаи зикр аст, ки ин масоил, дар ҳақиқат, дар ҳама қисматҳои кор ҳалли худро ёфтаанд ва муаллиф аз уҳдаи таҳқиқу баррасии илмӣ онҳо ба хубӣ баромадааст.

Бояд зикр кард, ки масъалагузориҳои муаллифи кор бо муҳокимарониҳову таҳлили вижаи қазияҳои илмӣ вай зинат ёфта, ҷанбаи илмӣ кори ӯ бо ин роҳ қавӣ гаштааст. Дар саропойи фишурда муҳокимарониҳои ҷиддии муаллиф мушоҳида мешаванд, ки инъикоскунандаи назари фардии ӯ ба масоили илмӣ мебошанд.

Забони фишурдаи кор ҳам сазовори таҳсин аст, чӣ аз нигоҳи услуб, чӣ аз нигоҳи риояи қоидаҳои грамматикӣ, имлоӣ ва китобат тақрибан оро аз ғалатҳову қачравихо мебошад. Агарчи дар фишурда ҷо-ҷо ғалатҳо ба ҷашм мерасанд, он қадр ҷиддӣ нестанд ва бештар бар ғалатҳои ҷопӣ ё, ба истилоҳ, техникӣ марбут мебошанд. Вучуди ин ғалатҳои камшумор ва он ҳам дувумдараҷа, ба ҳеҷ ваҷҳ, арзиши аслии корро раҳна намесозад.

Дар фуруварди сухан метавон бар ин натиҷа расид, ки рисолаи диссертатсионии Ҳакимов Саъдулло Тағаймуродович дар мавзӯи “Имомии Ҳиравӣ ва хусусиятҳои услубию бадеии осори ӯ” дар риоят ва мутобиқати меъёрҳо ва қоидаҳои пешниҳоднамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон навишта шуда,

муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10. 01.08 – Назарияи адабиёт. Матншиносӣ мебошад.

**Доктори илмҳои филологӣ,
профессори кафедраи назария
ва адабиёти навии форсии тоҷикӣ
факултети филологияи Донишгоҳи
миллии Тоҷикистон**
Тел: (+992). 907.65.38.38
Почта: sirojiddin1975@mail.ru

Сирочиддини Эмомалӣ

30.09.21

Имзои профессор Сирочиддини Эмомалӣро тасдиқ мекунам

Сардори РК ва КМ ДМТ



Тавқиев Э. Ш.